

LEVEN
na
LEUVEN

PIET COLRUYT, FILOSOOF, ARCHITECT EN SOCIAAL INVESTEERDER

“Het domste wat je kunt doen, is nooit van gedacht veranderen”

Als je voor iedereen goed wil doen, heb je geen echte vrienden en word je niet gelukkig. Tot die conclusie kwam Piet Colruyt (49) na een half leven. Vandaag voelt hij zich wel helemaal in zijn sas: als sociaal investeerder en ambassadeur van Sign for My Future. “Geld geven voor het klimaat was misschien mijn beste investering ooit.”

TEKST: Katrien Steyaert | FOTO'S: Rob Stevens

“Piet! ’t Is maandag. Een mop!” Het was begin jaren 90 een traditie bij de Leuvense architectuurstudenten: tijdens die eerste les fysica fluisterde Piet Colruyt zijn buur een grap in, waarna die zich door de aula verspreidde. Colruyt lijkt nochtans geen gangmaker. “Het is maar een voorbeeld om aan te geven hoe goed ik me voelde bij mijn medestudenten”, zegt hij. “Dat was nog niet zo toen ik in Leuven begon. Bij filosofie waren we maar met elf, en twee daarvan wilden pastoor worden, dus je kunt je inbeelden dat de ambiance wat minder was”, glimlacht hij. “Ik had zelf even getwijfeld om naar het seminarie te gaan en was dus *nen brave*. Een einzelgänger ook, zonder boezemvrienden. Nu beseft ik dat dat te maken had met altijd voor iedereen goed willen doen – dan word je eigenlijk geen echte vriend – en met mijn angst om voor rijkeluikind versleten te worden.”

Als kleinzoon van Franz Colruyt, de oprichter van het supermarktimperium, zit Piet er inderdaad warmpjes bij. Onlangs liet hij nog optekenen dat hij zich daar lang schuldig over heeft gevoeld en misschien daarom aan sociaal investeren ging doen. “Het was ook uit schaamte dat ik in de humaniora niet aan mijn vrienden vertelde dat we thuis een tenniseveld hadden. Stom, ik heb toen echt te weinig van het leven geprofiteerd.”

“Gevoelens? Zever!”

“Toen ik op mijn 18de een richting moest kiezen, was dat de eerste keer in mijn leven dat ik echt een beslissing moest nemen. Gelukkig vertelde een vriend van mijn broer dat hij eerst filosofie had gestudeerd en ik besloot zijn voorbeeld te volgen. Ik was vooral geboeid door de geschiedenislessen waarin professor Jan Van der Veken vertelde hoe de grote filosofen – Heraclitus, Plato, Aristoteles – telkens op elkaars werk voortbouwden. Ik was daarbij op zoek naar antwoorden op één grote vraag: Hoe moet ik leven? Ik was een beetje *indignado*: ik zag hoeveel dingen er in de wereld fout liepen en wilde daar zelf iets aan doen.”

“De studie werkte heel verbredend, zeker omdat ik uit een jongensschool in Halle kwam waar maar één waarheid was: de wetenschap. Gevoelens? Allemaal zever. Filosofie studeren deed me beseffen dat wetenschap maar één model is om de wereld hanteerbaarder te maken. Ook emoties en dromen zijn reëel. Dat inzicht kreeg ik pas in Leuven. Met sterke, rationele argumenten kun je vandaag nog altijd mijn mening beïnvloeden – het domste wat je kunt doen, vind ik, is nooit van gedacht veranderen – maar als het gaat om hoe je moet omgaan met dit onzekere bestaan, dan moet je ook je intuïtie volgen.”

Precies dat buikgevoel mag hij aanspreken in een creatieve richting als bur-

gerlijk ingenieur-architect. “Ik tekende al sinds mijn zevende huisjes, dus na filosofie wilde ik voor architectuur gaan. Voor ik daarmee startte moest ik wel hard studeren op wiskunde, daar was ik in de humaniora zelfs op gebuisd. Het straffe is: na twee jaar van filosofische nuance zag ik plots de schoonheid in van heldere axioma’s en meetkundesystemen.”

“In de opleiding genoot ik vooral van plannen maken, waarin je het esthetische, constructieve, economische en functionele moet verenigen. Complexe problemen ontleed ik vandaag nog altijd op die ontwerpmatige manier. Als ik bijvoorbeeld veel stakeholders moet verzoenen, maak ik eerst intuïtief schetsjes en werk ik die daarna systematisch uit om tot een oplossing te komen.”

Coach

Hij vertelt het allemaal aan een gloednieuwe vergadertafel in Impact House, een pand vlakbij de Wetstraat waar hij sinds een jaar non-profit- en profitorganisaties verenigt. “Ze willen allemaal maatschappelijke problemen aanpakken en helpen elkaar in hun zoektocht naar middelen, begeleiding, een netwerk. Als ik hier aan de koffiemachine goede initiatieven zie ontstaan, ben ik *superfier*.”

De weg ernaartoe was wel lang. Na zijn studie leerde hij de stiel bij een klein architectenbureau, waarna hij bij een groter

kantoor ervaring opdeed met ambitieuze projecten. “Ik wist immers dat ik ooit bij Colruyt in Halle zou gaan werken. In tegenstelling tot mijn neven had ik niet de druk van de oudste in het gezin te zijn. Mijn vader heeft me nooit gevraagd hem op te volgen als bestuurder bij Korys (*de familiale holding boven Colruyt – red.*), maar hij was duidelijk blij toen ik in 2000 besliste om dat toch te doen en tegelijk enthousiast begon op Colruyts architectenbureau. Nadien proefde ik, onder sti-

“

Filosofie studeren deed me beseffen dat wetenschap maar één model is om de wereld hanteerbaarder te maken. Ook emoties en dromen zijn reëel. Dat inzicht kreeg ik pas in Leuven.

mulans van Jef, de CEO, van het werk in de winkel en op de dienst financiën. Maar op mijn 40ste moest ik toegeven dat geen van die jobs echt mijn ding was.”

“Ik belandde in een midlifecrisis. Toen een coach me vroeg wat ik echt wilde, ant-

MECENAATSDAG 25 mei 2019

Mecenaat stelt KU Leuven in staat om voorbij grenzen te kijken op zoek naar die ene doorbraak om mee de toekomst te bepalen. Op 25 mei willen wij alle schenkers, alumni en geïnteresseerden laten zien hoe we samen bouwen aan de toekomst van onze universiteit. We gunnen u een blik achter de schermen en laten u genieten van wetenschapscafés waarin toponderzoekers inzicht zullen bieden in hun levenswerk en de impact die uw schenkingen daarop hebben.

Meer informatie kan u vinden via www.kuleuven.be/mecenaat/mecenaatsdag-kuleuven.

KU LEUVEN

UNIVERSITEITSFONDS

Wie is Piet Colruyt?

°1969, Halle

Gestudeerd

1987-1989: kandidaturen filosofie (KU Leuven)
1989-1994: burgerlijk ingenieur architect (KU Leuven)
2006-2007: corporate finance (HUB-EHSAL)

Loopbaan

Sinds 1994: zelfstandig architect
1994-1997: stage bij architectenbureau Van Steenkiste (Oud-Heverlee)
1997-2000: werkzaam bij architectenbureau ar-te (Leuven)
2000-2010: werkzaam bij Colruyt in diverse functies (architectenbureau, verkoop, financiën)
Sinds 2001: bestuurder bij Colruyt (tot 2017) en bij Korys
2010: richt Impact Capital op, zijn holding voor impactinvesteringen
2016: schrijft mee *Allemaal sociaal 3.0*
2018: opent Impact House, waar hij sociale ondernemingen verenigt

Privé

Woont in Everberg met zijn partner
 Ze hebben drie kinderen, van 18, 15 en 10

praat over mijn werk. Dat was daarvoor nooit zo.”

Hij is inderdaad niet te stoppen, en ook het lijstje van projecten die hij steunt lijkt eindeloos. Hij richtte mee Revive op, een duurzame projectontwikkelaar die stadskankers aanpakt. Met zijn sociale investeringsfonds SI²Fund steunde hij onder meer een Brits bedrijf dat

“

Toen ik als student vrijwilligerswerk deed bij de Wereldwinkel, zag ik dat we niet één van onze bliken palmharten verkochten. Tja, dan steun je ook de arme boeren niet. Wil je de wereld verbeteren, dan moet je inspelen op vraag en aanbod.

woordde ik: Geapprecieerd worden. Bullshit, zei hij, zo maak je je geluk afhankelijk van buitenstaanders. Ik besepte dat ik onbewust altijd de keuzes van anderen had gevolgd, ook weer om goed te doen, en dat ik wellicht nooit bij Colruyt zou hebben gewerkt mocht het niet mijn familienaam geweest zijn.”

“Die naam heeft zoveel bepaald, zelfs mijn vertrek uit Halle. Daar, in *Colruyt city*, bekijkt iedereen je als iemand van de familie. Niet zo in Everberg, waar ik nu woon, al voelt het soms nog alsof ik moet blijven bewijzen dat ik iets te zeggen heb los van mijn achternaam.”

Het voordeel is natuurlijk dat zijn kapitaal hem in staat stelt antwoorden te zoeken op zijn oervraag: Hoe te leven? “Ik zie de zin

niet in van op een jacht gaan zitten. Dan bouw ik liever ecologische supermarkten, zoals ik een tijd bij Colruyt deed, of pleit ik om samen nog meer te doen dan in windmolens te investeren. Ik wil een positieve impact hebben op *people én planet*. Alle puzzelstukjes vielen in elkaar toen ik tijdens mijn midlifecrisis het boek *How to Change the World* van David Bornstein las, over sociale ondernemers. Eindelijk dacht ik: Dit wil ik doen!”

Trage beslisser

Sindsdien heeft hij een potje apart gehouden om aan *impact investing* te kunnen doen. “Ik doe het uit eigen naam en met mijn eigen geld, via mijn holding Impact Capital. Dan kan ik

lagere rendementen aanvaarden of meer risico's nemen. Mijn visie verschilt ook een beetje van andere impactinvesteerdere zoals Korys, die hogere rendementen willen halen. Die geloven dat ze door heel rendabel te groeien het meest impact kunnen hebben. Ze kunnen weleens gelijk hebben en daarom blijf ik ook loyaal, als bestuurder bij Korys. Ik worstel intussen niet meer met mijn spreidstand. Beide rollen zijn nodig.”

“Ik deed er jaren over om hiertoe te komen. Ik ben traag in al mijn beslissingen, soms een beetje te traag. Daarom adviseer ik jongeren: Wacht niet tot je veertigste om je hart te volgen. Sinds ik focus op sociaal investeren, zegt mijn vrouw dat ik met zoveel passie

aan geheugentraining bij dementerenden doet. Hij stopte geld in de start-up Wattson, die energiebesparing in rusthuizen en scholen als dienst aanbiedt, en investeerde zopas 1 miljoen euro om 270 Antwerpse jongeren aan een job als informaticus te helpen.

“Er zijn zoveel maatschappelijke uitdagingen dat ik er niet één wil uitkiezen. Mijn focus is gewoon: geld gebruiken als middel om goed te doen, want met idealisme alleen kom je er niet. Toen ik als student vrijwilligerswerk deed bij de Wereldwinkel, zag ik dat we niet één van onze bliken palmharten verkochten. Tja, dan steun je ook de arme boeren niet. Wil je de wereld verbeteren, dan moet je inspelen op vraag en aanbod. Het is belangrijk dat je die marktwerking sociaal en ecologisch corrigeert, maar ze blijft het principe waarmee je de wereld kunt sturen.”

lees verder op P.16

© KUI Leunen | Rob Stevens

vervolg van P.15

Leve de bosbrossers

“Ik heb altijd gezegd: ik ben geen filantroop”, gaat hij verder. “Klassieke investeerders noemen me wel zo omdat ik me tevreden stel met een lager rendement dan mogelijk is. Dat doe ik om nieuwe ideeën meer kans te geven, maar ik verdien nog altijd geld met mijn pro-

“

Wat Anuna De Wever nu moet slikken, dat is toch verschrikkelijk? We mogen die jonge mensen niet wegzetten als naïef. Ze zijn op zoek naar zingeving.

jecten. Ik wil minstens de inflatie bijhouden. De laatste tijd werd ik echter wel filantroop, in het kader van het klimaat.”

Hij was de eerste om in 2014 een donatie te doen voor de Klimaatzaak, de rechtszaak tegen de Belgische overheid omdat die te lang treuzelt om ons land koolstofarm te maken. “Na vier jaar discussiëren over de taal kwam pas onlangs de eerste reactie van de vier regeringen binnen. Ik ben ervan overtuigd dat onze rechters, net zoals in Nederland, zullen zeggen dat de wetenschap nogal helder is: we hebben maar twaalf jaar meer voor een echte *system change*. Daaraan bijdragen is hopelijk mijn beste investering ooit.”

Hij gaf onlangs weer geld: voor de opstart van Sign My Future, de nationale petitie om van de klimaatverandering een politieke prioriteit te maken. “Sommigen beweren dat ik het alleen doe omdat mijn windmolens dan meer gaan opbrengen, maar zulke reacties komen van wantrouwige mensen die blijkbaar denken dat altruïsme niet bestaat. De sociale media staan er vol van.” Hij begint zich op te winden. “Soms denk ik: hoe kun je nu een fiere Vlaming zijn als je zulke respectloze commentaren van medeburgers leest? Wat Anuna De Wever nu moet slik-

ken, dat is toch verschrikkelijk? We mogen die jonge mensen niet wegzetten als naïef. Ze zijn op zoek naar zingeving. Wereldwijd zijn vakken over sociaal ondernemerschap bijna populairder dan die over *venture capital*. Onze universiteiten mogen dat zeker nog wat meer aanmoedigen.”

“Kijk, het huis is aan het afbranden en intussen weten we dat er binnen mensen zijn. Dan kun je als politicus toch niet zeggen dat je niet wilt blussen omdat het water te duur is? De temperatuur blijft maar stijgen, het aantal vluchtelingen zal dat ook doen. Ik vind het onze verdomde plicht om daar iets aan te doen. We hebben een bepaald niveau van materiële welvaart bereikt waardoor we perfect tien miljard mensen kunnen voeden. Als je de zaken gelijkjer verdeelt, gaan mensen ook geen acht kinderen per gezin meer krijgen en zal het geboortecijfer ooit weer dalen. Adam Smith zei dat het in het algemeen belang is dat iedereen een beetje voor zijn eigen belang gaat, maar ik denk dat het vandaag in je eigen belang is om wat meer te investeren in het algemeen belang.”

Oeganda

Hij eindigt met een treffend verhaal over zijn achttienjarige dochter, die hij twee jaar geleden meenam naar een van zijn projecten in Oeganda. “We bezochten dorpen en zagen gorilla’s en olifanten, maar toen ik mijn dochter vroeg ik wat ze zich zou herinneren, noemde ze niet die unieke dieren, maar de kindjes in de dorpen met hun *big smile*. Ze gaat nu op bouwkamp in Senegal en wil dokter worden. Mijn zoon daarentegen”, grinnikt hij. “Da’s een echte puber die het liefst veel geld wil verdienen. En mijn jongste dochter, het zonnetje in huis, wil voor iedereen goed doen. Dat moet ik haar nog afleren”, glimlacht hij.

Met zijn gezin geniet hij van samen reizen, tentoonstellingen bezoeken, films bekijken, gaan wandelen. “Misschien doe ik binnenkort de GR20 (*een wandelpad op Corsica – red.*) met enkele studievrienden, voor onze vijftigste verjaardag. Mijn coach raadt me aan om ook een reflectiemoment alleen in te bouwen. Misschien ga ik wel op een berg zitten in Portugal, waar ik bij een mooi uitzicht kan nadenken over de tweede helft van mijn leven.”

ONDERZOEKER WARD CARMELIET (89),
TUSSEN SOLDEERBOUT EN PACEMAKER

“Je eigen instrumenten maken, hoeveel collega’s kunnen dat nog?”

Ward Carmeliet publiceerde zijn eerste wetenschappelijke bijdrage in 1955. Zijn meest recente vinden we in het januarinummer van *Physiological Reports*. Na bijna 65 jaar is zijn interessegebied nog altijd hetzelfde: elektrofysiologie, de elektrische huishouding van ons lichaam, vooral het hart. De bijna negentigjarige auteur fietst dagelijks, onderhoudt een grote tuin, is gek op muziek, een familieman pur sang, en een plezier om mee te praten. Over alles, maar het liefst toch over onderzoek.

TEKST: Ludo Meyvis | FOTO: Rob Stevens

Professor Carmeliet – “Zeg maar Ward” – werd in 1930 geboren in Mollem, Pajottenland. Om de bommen te ontwijken, vonden zijn ouders het aangewezen dat hij in Mechelen op internaat zou gaan. “Het was oorlog. Dat voelde je in Mechelen nog beter dan in Mollem. Maar afgezien daarvan was mijn humaniora in het Klein Seminarie een geweldige tijd. Ik had goede leraren, en ik had alle ruimte om te groeien in wat een tweede krachtlijn van mijn leven zou worden: de muziek. Met mijn vrienden konden we heel wat concerten meepikken van Flor Peeters, een van de beroemdste muzikanten van ons land.”

Het stond al vroeg vast dat Ward geneeskunde zou studeren. “Biologie was ook even een kanshebber, maar mensen helpen was toch echt mijn roeping. Ik vermoed dat ik dat met mijn opvoeding heb meegekregen. Hoe dan ook, ik genoot van mijn eerste jaar in Leuven, 1948-1949. Tijdens de examens riep professor Muller van Biologie me even apart. ‘Jij moet onderzoek gaan doen’, raadde hij me aan, ‘je moet eens bij Bouckaert aankloppen.’ Eerstejaars én onderzoek? Professor Jozef Bouckaert had een goed draaiend labo, waar ik ‘student-assistent’ kon worden en op die manier als 19-jarige al bij het onderzoek betrokken raakte. *Zo kon je als student*

ook iets nuttigs doen.”

“Het was een mooie omgeving. Christian de Duve, de latere Nobelprijswinnaar, had er ook gewerkt, en was nu professor biochemie in de Franstalige sectie. Ik moest instrumenten leren maken, want in de naoorlogse jaren waren die er nauwelijks, en ik moest leren solderen. Hoeveel collega’s kunnen dat nog? Glazen buizen van één centimeter smolten we om tot buisjes van minder dan een haardikte. Die waren nodig voor ons werk met de eerste micro-elektroden, waarmee elektrische metingen in ons lichaam gedaan konden worden. Ik heb de hele ontwikkeling van die micro-elektrode meegemaakt. Boeiend.”

Leven voor de wetenschap

Het was zijn eerste kennismaking met fundamenteel elektrofysiologisch onderzoek. “We leerden de werking van de ionenkanalen kennen, de moleculaire regeling van de elektrische signalen op celniveau. Heel fundamenteel allemaal. Maar later zouden daaruit erg belangrijke praktische toepassingen komen, met name de pacemaker, om storingen in het hartritme en dus in de elektrische huishouding van de hartspier op te vangen. De branche staat overigens niet stil. Momenteel wordt gewerkt aan een natuurlijke pacemaker, met genetisch materiaal.”